

Svet Evrope na mednarodnem prizorišču

KAJ JE SVET EVROPE?

Svet Evrope, ki je bil ustanovljen leta 1949, je politična organizacija, katere namen je spodbujati demokracijo, človekove pravice in vladavino prava po vsej Evropi. 47 držav članic Sveta Evrope, ki ima sedež v Strasbourgu v Franciji, se razteza skoraj po celotni evropski celini.

DRŽAVE ČLANICE SVETA EVROPE

Albanija, Andora, Armenija, Avstrija, Azerbajdžan, Belgija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Ciper, Češka, Črna gora, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Gruzija, Hrvaška, Irska, Islandija, Italija, Latvija, Lihtenštajn, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Moldavija, Monako, »Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija«, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Ruska federacija, San Marino, Slovaška, Slovenija, Srbija, Španija, Švedska, Švica, Turčija, Ukrajina, Združeno kraljestvo.

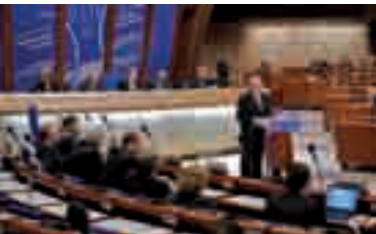
Pripravil Direktorat za komuniciranje, Svet Evrope
Uredil Oddelek za odnose z javnostmi skupaj z Direktoratom za zunanje odnose
Oblikovanje: Priprava dokumentov in publikacij (DPDP)
Svet Evrope, september 2008

www.coe.int

www.coe.si

Sejna dvorana, Palača Evrope

Zasedanje Parlamentarne skupščine Sveta Evrope
(PACE)

ODBOR MINISTROV

Varuh temeljnih vrednot Sveta Evrope

Odbor ministrov je organ Sveta Evrope, ki sprejema odločitve in ga sestavljajo ministri za zunanje zadeve 47 držav članic ali njihovi stalni diplomatski predstavniki v Strasbourgu.

Odbor ministrov določa politiko Sveta Evrope in sprejema njegov program dejavnosti ter proračun. Opredeljuje, katere ukrepe je treba sprejeti na podlagi priporočil Parlamentarne skupščine in Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti.

PARLAMENTARNA SKUPŠČINA

Politična gonilna sila

Parlamentarna skupščina je politična gonilna sila Sveta Evrope. Njenih 636 članov ali namestnikov iz nacionalnih parlamentov 47 držav članic razpravlja o besedilih, predlaganih za sprejetje. Ta besedila ali priporočila zagotavljajo pomembne smernice za Odbor ministrov, nacionalne vlade in parlamente. Skupščina je bila pobudnica vrste mednarodnih pogodb in je s tem pomagala ustvariti vseevropski sistem zakonodaje.

Zasedanje Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti

Preddverje Palače Evrope

KONGRES LOKALNIH IN REGIONALNIH OBLASTI

Čuvaj temeljne demokracije

Kongres zagotavlja gonilno moč v vse hitrejšem prenosu oblasti na lokalne in regionalne oblasti. Sestavljajo ga izvoljeni predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti iz 47 držav članic Sveta Evrope. Nadzoruje razvoj lokalne in regionalne demokracije, spodbuja politični dialog med nacionalnimi vladami in posameznimi območji ter podpira čezmejno sodelovanje na regionalni in lokalni ravni.

KONFERENCA MEDNARODNIH NEVLADNIH ORGANIZACIJ

Zagotavljanje temeljne vezi s civilno družbo

Konferenca vključuje okoli 400 mednarodnih nevladnih organizacij. Omogoča nujno potrebne stike med politiki in javnostjo in zagotavlja, da se sliši glas civilne družbe v Svetu Evrope. Delu Sveta Evrope močno koristijo znanje in izkušnje mednarodnih vladnih organizacij ter njihov vpliv na evropske državljane.

Poslopje Sodišča za človekove pravice

Palača Evrope s kipom »Človekove pravice«, umetnika Mariana Gonzáleza Beltrána

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

Varuh temeljnih svoboščin

Evropsko sodišče za človekove pravice, ki zaseda v Strasbourgu, je stalni pravosodni organ, pristojen za nadzorovanje skladnosti z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah. Njegova vloga je zagotoviti spoštovanje pravic, zaščiteneh s Konvencijo, ki jo je podpisalo vseh 47 držav članic Sveta Evrope. Sodišče sestavlja enako število sodnikov, kot je držav podpisnic Konvencije.

KOMISAR ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

Spodbujanje razvoja demokratičnih kultur, ki temeljijo na človekovih pravicah

Komisar je neodvisna institucija, pristojna za spodbujanje izobraževanja, ozaveščanja in spoštovanja človekovih pravic v državah članicah ter za nadzor upoštevanja standardov Sveta Evrope. Komisar ima zlasti preventivno vlogo in ima drugačne funkcije kot Evropsko sodišče za človekove pravice ter druge organizacije, ustanovljene na podlagi pogodb. Komisar nima izvršilnih pooblastil.

Vhod v Palačo Evrope

Poslopje »Agora«

GENERALNI SEKRETAR

Vodstvo in uprava Sveta Evrope

Generalni sekretar, ki ga za petletno obdobje izvoli Parlamentarna skupščina, je odgovoren za strateško načrtovanje in usmerjanje delovnega programa in proračuna Sveta Evrope ter nadzoruje vsakodnevno delovanje organizacije.

EVROPSKI SIMBOLI

Evropska zastava, krog dvanajstih zvezdic na modrem ozadju, predstavlja zvezo narodov Evrope. Zastavo je leta 1955 na predlog Parlamentarne skupščine Sveta Evrope sprejel Odbor ministrov. Od maja 1986 je evropska zastava tudi uradni simbol Evropske unije.

Leta 1972 je Odbor ministrov Sveta Evrope sprejel evropsko himno; preludij k Odi radosti Beethovneve Devete simfonije v glasbeni priredbi Herberta von Karajana. Leta 1985 so jo za uradno himno Evropske unije sprejeli voditelji držav in vlad EU. Njen namen ni nadomestiti državne himne držav članic, temveč slaviti vsem skupne vrednote ter njihovo enotnost in raznolikost.

47 DRŽAV ČLANIC SVETA EVROPE

V katere druge mednarodne organizacije so te včlanjene?

DRŽAVE ČLANICE	EU	OVSE	ZN	DRŽAVE ČLANICE	EU	OVSE	ZN
Albanija		★	★	Luksemburg	★	★	★
Andora		★	★	Madžarska	★	★	★
Armenija		★	★	Malta	★	★	★
Avstrija	★	★	★	Moldavija		★	★
Azerbajdžan		★	★	Monako		★	★
Belgija	★	★	★	»Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija«		★	★
Bolgarija	★	★	★	Nemčija	★	★	★
Bosna in Hercegovina		★	★	Nizozemska	★	★	★
Ciper	★	★	★	Norveška		★	★
Češka	★	★	★	Poljska	★	★	★
Črna gora		★	★	Portugalska	★	★	★
Danska	★	★	★	Romunija	★	★	★
Estonija	★	★	★	Ruska federacija		★	★
Finska	★	★	★	San Marino		★	★
Francija	★	★	★	Slovaška	★	★	★
Grčija	★	★	★	Slovenija	★	★	★
Gruzija		★	★	Srbija		★	★
Hrvaška		★	★	Španija	★	★	★
Irska	★	★	★	Švedska	★	★	★
Islandija		★	★	Švica		★	★
Italija	★	★	★	Turčija		★	★
Latvija	★	★	★	Ukrajina		★	★
Lihtenštajn		★	★	Združeno kraljestvo	★	★	★
Litva	★	★	★				

* Na seznam smo uvrstili samo liste držav, ki so tudi članice Sveta Evrope. Vse članice Evropske unije so bile prvotno članice Sveta Evrope. Za urejanje in pripravo besedila je pristojen Svet Evrope, Direktorat za komunikacije, Strasbourg. www.coe.int

ZUNANJI ODNOSI SVETA EVROPE

www.coe.int

Palača Evrope, Strasbourg

Zunanji odnosi Sveta Evrope predstavljajo odnose z:

- drugimi mednarodnimi organizacijami in institucijami, zlasti z Evropsko unijo (EU), Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in Združenimi narodi (ZN);
- državami nečlanicami (države, ki nimajo možnosti zaprositi za članstvo Sveta Evrope).

Svet Evrope v svojih odnosih z drugimi mednarodnimi organizacijami in institucijami, predvsem z Evropsko unijo, OVSE-jem in Združenimi narodi, zagotavlja dopolnjevanje svojih dejavnosti s skupnim ciljem graditi demokratično in varno Evropo.

Te odnose danes vodijo odločitve, sprejete na tretjem državniškem vrhu, ki je potekal maja 2005 v Varšavi. Varšavska deklaracija in akcijski načrt potrjujeta vlogo Sveta Evrope na evropski sceni z določitvijo njegovih temeljnih ciljev. Voditelji držav in vlad so razglasili svojo odločitev, »da zagotovijo komplementarnost Sveta Evrope in drugih organizacij, vključenih v oblikovanje demokratične in varne Evrope« z jasno usmeritvijo za sodelovanje z Evropsko unijo, OVSE-jem in Združenimi narodi.

Svet Evrope in Evropska unija imata dolgo tradicijo sodelovanja, ki temelji na njihovih skupnih vrednotah: človekovih pravicah, demokraciji in vladavini prava. Obe organizaciji imata koristi druga od druge, vzajemno od moči in primerjalnih prednosti, sposobnosti in strokovnosti vsake organizacije posebej, pri čemer se izogibata nepotrebemu podvajanju.

Zgradba Evropskega parlamenta, Strasbourg

Memorandum o soglasju med obema organizacijama od maja 2007 predstavlja nov okvir za njuno sodelovanje. Memorandum potrjuje vlogo Sveta Evrope kot merila za demokracijo, človekove pravice in vladavino prava v Evropi ter poudarja potrebo po usklajenosti prava EU in konvencij Sveta Evrope na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Prav tako spodbuja organizaciji, da v prihodnosti delujeta še bolj povezano.

Svet Evrope in Evropska unija že več kot 15 let izvajata številne skupne projekte z namenom promocije spoštovanja človekovih pravic in vladavine prava ter naslavljata področja izobraževanja, mladine in socialnih zadev v Evropi brez razmejitev.

www.osce.org

***Svet Evrope in Organizacija
za varnost in sodelovanje v
Evropi (OVSE) vsak na svoj
način v Evropi sledita promociji
stabilnosti in varnosti na podlagi
demokracije, vladavine prava in
spoštovanja človekovih pravic.***

Sedež OVSE, Dunaj

Sodelovanje med obema organizacijama ostaja usmerjeno k rezultatom, z rednimi srečanji na visoki ravni in posvetovanji na vseh ravneh. Npr. urad OVSE-ja za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR) tesno sodeluje z različnimi organi Sveta Evrope, kot sta Parlamentarna skupščina in Beneška komisija za demokracijo skozi pravo. To sodelovanje pokriva področja, kot so terorizem, protidiskriminacija ter opazovanje volitev.

Obe organizaciji spodbujata človekove pravice, demokracijo in vladavino pravo, saj so to vitalne sestavine za politično stabilnost, dobro javno upravljanje, gospodarski razvoj in trajnostno socialne družbe.

Trenutno se sodelovanje med Svetom Evrope in OVSE-jem osredotoča na štiri prednostna področja: boj proti terorizmu, zaščita nacionalnih manjšin, boj proti trgovanju z ljudmi ter vprašanja strpnosti in nediskriminacije.

SVET EVROPE IN ZDRUŽENI NARODI

www.un.org

Uradni odnosi med Svetom Evrope in Združenimi narodi izvirajo iz leta 1951. Oktobra 1989 je Svet Evrope pridobil status opazovalca Generalne skupščine Združenih narodov (ZN). Kot regijski partner Združenih narodov Svet Evrope redno sodeluje pri delu glavnih agencij ZN.

Zgradba Združenih narodov, New York

Sodelovanje je dobro vzpostavljeno na področju zaščite človekovih pravic, boja proti rasizmu, diskriminacije, sovraštva do tujcev in nestrpnosti, zaščite manjšin, preprečevanja mučenja, boja proti trgovanju z ljudmi in nasilja nad ženskami ter zaščite in promocije otrokovih pravic in medkulturnega dialoga.

Svet Evrope nadaljujejo tesno sodelovanje s Skladom ZN za otroke (UNICEF) in ostalimi telesi ZN, vključno z Visokim komisariatom ZN za begunce in človekove pravice, Urdom ZN za koordinacijo humanitarne pomoči, Razvojnim programom ZN, Gospodarsko komisijo ZN za Evropo, Svetom ZN za človekove pravice. Skupne programe bodo razvijali v okviru pobude Zveza civilizacij.

SVET EVROPE IN OSTALI MEDNARODNI ORGANI IN DRŽAVE NEČLANICE

Svet Evrope ima poleg posebnih odnosov z EU, OVSE-jem in Združenimi narodi redne kontakte z več kot 30 mednarodnimi organizacijami po svetu, vključno s skoraj vsemi evropskimi regionalnimi povezavami. Stiki s temi regijskimi in pod-regijskimi organizacijami predstavljajo učinkovito sredstvo za doseganje držav nečlanic in promocijo temeljnih vrednot Sveta Evrope: demokracije, človekovih pravic in vladavine prava.

V Svetu Evrope ima status opazovalca pet držav – Japonska, Kanada, Mehika, Sveti sedež in Združene države Amerike. Praktični in pragmatični odnosi z državami nečlanicami po vseh celinah Svetu Evrope omogočajo, da deluje širše in ima globalni doseg. Več kot 45 držav članic je pristopilo k pogodbam Sveta Evrope ali pa so članice, opazovalke in sodelujoče v delnih sporazumih, kot je npr. Beneška komisija ali Center Sever – Jug, ki se osredotoča na mediteransko regijo. Pravni instrumenti Sveta Evrope so vedno pogosteje pripravljeni v sodelovanju z zainteresiranimi državami nečlanicami.

